

ДОВІДНИК

З ІНФОРМАЦІЄЮ, ЯКА ДОПОМОЖЕ В ПЕРЕТИНІ КОРДОНУ ТА ОТРИМАННІ ДОПОМОГИ В ІНОЗЕМНИХ КРАЇНАХ

Чи може перетнути кордон чоловік з інвалідністю?

- Так, чоловікам з інвалідністю всіх груп незалежно від їхнього віку дозволено перетинати державний кордон України без висновку військово-лікарської комісії про непридатність за наявності підтверджуючих документів, перелік яких вказаний на наступній сторінці.

Чи може перетнути кордон дитина без супроводу батьків?

- Неповнолітні віком від 16 років можуть перетинати кордон за відсутності супроводжуючих осіб за наявності документа, що посвідчує особу.
- діти, які не досягли 16-річного віку, перетинають кордон в супроводі представника з наявними відповідними документами (повний перелік наведений на наступній сторінці).

Чи можуть перетнути кордон студенти денної форми навчання?

- Студенти українських вузів – НІ
- Студенти іноземних вузів на денній формі навчання – ТАК, за наявності відповідних підтверджуючих документів (перелік на наступній сторінці).

Якщо я опинився закордоном і не знаю куди звернутись?

- В такому випадку потрібно звернутись до консульства України в тій країні де ви знаходитесь, для отримання актуальної інформації, щодо можливості отримання допомоги та консультацій саме по місцю вашого знаходження. Номери телефонів консульства найпопулярніших країн вказані на наступних сторінках.

Чи зможу я там влаштуватись на роботу?

- Так, однак потрібно мати на увазі, що статус біженця (статус міжнародного захисту) НЕ дає права на працевлаштування, офіційну роботу, переселенці з України мають спочатку зареєструватися за місцем перебування й отримати **статус тимчасового захисту**.

Більш розширена інформація щодо оформлення статусів захисту та отримання допомоги знаходиться на наступних сторінках довідника

Для отримання необхідних консультацій телефонуйте за наступними номерами:

+38 066-867-60-75

+38 096-778-33-98

+38 067-161-95-85

Розроблено виконавчим партнером УВКБ ООН Міжнародним фондом охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат» (NEEKA)

ПЕРЕТИН КОРДОНУ

Інформація щодо перетину кордону актуальна станом 18.04.2022 року.

Кому дозволено перетинати кордон України?

Дітям, жінкам, чоловікам від 60 років.

Документи, які необхідно мати при собі для перетину кордону

- Паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- Паспорт громадянина України у формі книжечки або ID-картка, а також для дітей - свідоцтво про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України) — виключно для громадян, які виїхали із зони бойових дій або окупованих територій. Рішення, щодо кожного конкретного випадку перетину кордону без паспорта громадянина України для виїзду за кордон, приймається працівниками прикордонної служби в індивідуальному порядку зважаючи на всі обставини в яких опинилась людина. У зв'язку з цим, у всіх можливих випадках рекомендуємо завчасно оформити паспорт громадянина України для виїзду за кордон

Кому заборонено перетинати кордон України?

Відповідно до п.2-1 Постанови Кабінету міністрів України «Про затвердження Правил перетинання державного кордону громадянами України» від 27.01.1995 року № 57 в редакції від 02.04.2022 року.

Чоловіки віком від 18 до 60 років обмежені у праві виїзду за кордон за виключенням:

1. осіб, які мають посвідчення про відстрочку від призову та повідомлення про зарахування на спеціальний військовий облік;
2. осіб, які визнані в установленому порядку особами з інвалідністю за наявності таких документів:
 - довідки до акта огляду медико-соціальною експертною комісією (форма первинної облікової документації № 157-1/о);
 - посвідчення, яке підтверджує відповідний статус; Мінсоцполітики.

- пенсійного посвідчення чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Законів України “Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю”, “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю”, в яких зазначено групу та причину інвалідності;
- довідки для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу, за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

3. осіб, на утриманні яких перебувають 3 і більше неповнолітніх дітей (за умови пред’явлення свідоцтв про народження дітей, довідки про склад сім’ї, посвідчення багатодітної сім’ї тощо),
4. осіб, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років (за умови пред’явлення свідоцтво про народження дитини, документ, який підтверджує, що особа самостійно виховує дитину/дітей);
5. осіб, які є опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років або виховують дитину, хвору на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров’я в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров’я, але якій не встановлено інвалідність;
6. осіб, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина з інвалідністю I чи II групи;
7. усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти, позбавлені батьківського піклування віком до 18 років (у разі пред’явлення рішення суду про усиовлення або його нотаріально засвідченої копії);
8. зайнятих постійним доглядом за хворою дружиною (чоловіком), дитиною, а також батьками своїми чи дружини (чоловіка), які за висновком медико-соціальної експертної комісії чи лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров’я потребують постійного догляду (за наявності документів, що підтверджують родинні зв’язки з особою з інвалідністю I групи, або за наявності посвідчення чи довідки про отримання допомоги по догляду за особою, яка його потребує);

9. осіб, які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю та/або одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи;
10. опікунів особи з інвалідністю, визнаної судом недієздатною; осіб, зайнятих постійним доглядом за особою з інвалідністю I групи; осіб, зайнятих постійним доглядом за особою з інвалідністю II групи або за особою, яка за висновком медико-соціальної експертної комісії або лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного догляду, у разі відсутності інших осіб, які можуть здійснювати такий догляд;;
11. осіб, які виїхали до інших країн для постійного проживання (мають посвідку на постійне проживання в іншій країні);
12. здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, асистентів-стажистів, аспірантів та докторантів, які навчаються за кордоном за денною або дуальною формами здобуття освіти (за наявності студентського квитка або іншого документа, що підтверджує зарахування до навчального закладу). Документи повинні бути перекладені на українську мову із засвідченням такого перекладу нотаріусом.
13. осіб, чії близькі родичі загинули або зникли безвісти під час проведення антитерористичної операції.

Перетин державного кордону може здійснюватися:

1. особою з інвалідністю I чи II групи — у супроводі одного або обох батьків, на утриманні яких перебуває така особа з інвалідністю, дружини /чоловіка, повнолітніх сина/ доньки, їх дружини/ чоловіка (за наявності документів, що підтверджують родинні зв'язки та інвалідність);
2. особою з інвалідністю I чи II групи або іншою особою, яка потребує постійного догляду,— у супроводі особи, яка здійснює постійний догляд за зазначеними категоріями осіб (за наявності документів (посвідчення, довідки) про отримання компенсації (допомоги, надбавки) на догляд, а у разі супроводу особи з інвалідністю I чи II групи — додатково документів, що підтверджують інвалідність);
3. особою з інвалідністю, визнаною судом недієздатною, — у супроводі її опікуна (за наявності рішення про призначення опікуном над такою недієздатною особою), а у разі коли опікуна такій особі не призначено, — у супроводі одного з повнолітніх членів сім'ї (за наявності документів, що підтверджують родинні зв'язки та інвалідність);

Перетин кордону дітьми

Діти, які не досягли 16-річного віку, перетинають кордон в супроводі:

- одного з батьків – на підставі свідоцтва про народження дитини (без нотаріально посвідченої згоди другого з батьків);
- інших родичів (баба, дід, брат, сестра, мачуха або вітчим) – на підставі свідоцтва про народження дитини та документа, який підтверджує наявність родинних зв'язків (без нотаріально посвідченої згоди);
- інших осіб, які не є родичами дитини, – на підставі письмової заяви одного з батьків, завіреної органом опіки та піклування, та за наявності свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта громадянина України)/документа, що містять відомості про особу, на підставі яких Державна прикордонна служба України дозволить перетин державного кордону.

Неповнолітні віком від 16 років можуть перетинати кордон за відсутності супроводжуючих осіб за наявності паспорта громадянина України для виїзду за кордон чи паспорта громадянина України у формі книжечки або картки, що містить безконтактний електронний носій (ID-картка). Дозвіл батьків не потрібен.

Як перетнути кордон окремим категоріям дітей?

Виїзд за межі України дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 18-річного віку та проживають або зараховані до закладів різних типів, форми власності та підпорядкування на цілодобове перебування, здійснюється у супроводі законного представника або іншої уповноваженої ним особи та за наявності таких документів:

- паспорта громадянина України або свідоцтва про народження дитини (за відсутності паспорта), або документів, що містять відомості про особу, на підставі яких Державна прикордонна служба України дозволить перетин державного кордону;
- наказу директора закладу (або особи, яка його заміщує), де проживала дитина, про виїзд дітей за межі України;
- письмового погодження за підписом голови або заступника обласної військової адміністрації (засвідченого печаткою) про дозвіл на виїзд за межі України дітей, погодженого з Національною соціальною сервісною службою України;
- запрошення установ, організацій різних типів та форм власності, які уповноважені державою остаточного перебування дітей на здійснення заходів щодо прийому та супроводу дітей з інших країн.

Для виїзду дітей, влаштованих до сімей патронатних вихователів, крім вищезазначених документів додатково подається рішення органу опіки та піклування про влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя та письмове погодження за підписом голови або заступника обласної військової (військово-цивільної) адміністрації (засвідченого печаткою) про дозвіл на виїзд за межі України такої сім'ї або дітей, які влаштовані в сім'ю патронатного вихователя, із зазначенням держави їх остаточного перебування.

Важливо! Протягом 1 робочого дня супроводжуючі особи зобов'язані поставити дитину на консульській облік у консульській установі України в іншій державі.

Для отримання необхідних консультацій телефонуйте за наступними номерами:

+38 066-867-60-75

+38 096-778-33-98

+38 067-161-95-85

СТАТУС ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ

Євросоюз уперше надає так званий "тимчасовий захист". Закон про нього Рада ЄС ухвалила 4 березня. Громадяни України та особи, які втікають від війни в Україні, можуть перебувати на території ЄС впродовж одного року. Якщо війна триватиме довше, термін можуть подовжити до трьох років.

Директива про тимчасовий захист надає право на проживання, доступ до ринку праці та житла, медичну допомогу та доступ до освіти для дітей. Проте цей механізм діє не в усіх країнах ЄС. Статус тимчасового захисту не розповсюджується на Данію та країни, які входять до Шенгенської зони, але не є членами ЄС - Швейцарію, Норвегію, Ліхтенштейн та Ісландію.

Чи відрізняються права переселенців у різних країнах ЄС?

Так. Кожна країна запроваджує статус про тимчасовий захист з певними відмінностями. Дізнатися детальніше про свої права можна в офіційних органах країни перебування.

Наприклад, Польща законом від 12 березня дозволяє українцям, які виїхали після початку війни, легально залишатися на свої території 18 місяців, а Німеччина - рік. Відрізняється й фінансова допомога, яку можуть отримати біженці у кожній країні.

Щоби отримати статус тимчасового захисту, ви повинні подати запит до державних органів країни-члена ЄС, у якій ви перебуваєте.

Чи можу я поїхати в інші країни ЄС після перетину кордону України?

Так, для українців, які мають біометричні паспорти, це право передбачене безвізовим режимом ЄС для України. Від початку війни чимало європейських транспортних компаній запропонували безкоштовне перевезення для тих, хто виїздить з України.

З українським паспортом ви можете безоплатно скористатися потягом, автобусом, поромом та літаком, однак потрібно попередньо уточнювати інформацію чи надає такі послуги саме потрібний вам перевізник.

Куди їдуть українці?

Найбільше біженців з України прийняла Польща - понад два мільйони людей, а також Словаччина, Угорщина, Молдова та Румунія.

Популярними напрямками для переїзду є також Німеччина, Чехія та країни Балтії.

Де знайти житло?

"Ставлення до українців в Європі дуже тепле", - такі враження висловлюють багато біженців. Чимало європейців пропонують безкоштовно окремі кімнати або навіть цілі помешкання для українських родин.

Знайти такі пропозиції можна за допомогою сайтів [Ukraine Take Shelter](#) або [EU4UA](#), які допомагають тим, хто шукає житло, та європейцям, які його пропонують, знайти одне одного.

Безкоштовно отримати тимчасову домівку у низці європейських країн допомагає й ресурс [Airbnb](#), який об'єднав зусилля з Міжнародною організацією з міграції.

Відшукати безкоштовне житло, а також отримати відповіді на різні питання щодо облаштування в країнах ЄС можна на сайті [United for Ukraine](#), створеному волонтерами.

Як влаштуватися на роботу?

Доступ до ринку праці та як швидко ви зможете його отримати, залежить від вашого правового статусу.

Так, статус біженця (статус міжнародного захисту) не дає права на працевлаштування, поки триває процедура його оформлення.

Щоби якомога швидше влаштуватися на офіційну роботу, переселенці з України мають спочатку зареєструватися за місцем перебування й отримати статус тимчасового захисту.

СЛОВАЧЧИНА

Перетин кордону: Всі без винятку українці можуть виїхати у Словаччину навіть без біометричного паспорта. Якщо громадяни України приїжджають з дітьми, рекомендовано мати при собі принаймні свідоцтво про народження дитини. Особам без дійсного паспорта рекомендовано мати при собі інші документи (наприклад, посвідчення особи, водійські права, посвідку на проживання в Україні, свідоцтва про народження дітей тощо).

Дитину може супроводжувати один із батьків, баба, дід, повнолітній брат, сестра, мачуха, вітчим або інша особа, уповноважена одним з батьків. Мають бути наявні документи, що підтверджують сімейні зв'язки супроводжуючої особи з дитиною (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб тощо)

Нотаріально посвідчена згода одного з батьків на виїзд дитини за кордон потрібна у випадку виїзду дитини в супроводі особи, яка не є близьким родичем чи законним опікуном. Якщо дитина виїжджає із одним із батьків нотаріальна згода від другого не потрібна. Дозволено також перевозити тварин, що супроводжують біженців.

Умови перебування в Словаччині для українців

Протягом 90 днів можна перебувати без віз і реєстрації (без права роботи і медичного страхування).

Статус Тимчасовий притулок (dočasné útočisko) можна оформити при перетині кордону або у будь-якому із відділень поліції у справах іноземців. Відділення працюють 24/7, на місці надають допомогу за потреби. Документи з підтвердженням статусу видають **відразу**. Цей статус дає право на роботу, право дитині відвідувати дитячий садок чи школу за наявності вільних місць, мед.страхування, що включає невідкладну медичну допомогу.

Діти також повинні бути присутніми при оформленні.

Після отримання тимчасового притулку ви отримуєте статус *odídenec*. Він дає право виїжджати в межах ЄС не більше ніж на 90 днів в будь-які 180 днів, але постійно проживати і працювати, отримувати фінансову допомогу можна тільки в Словаччині.

Великі центри, де можна отримати статус тимчасового притулку:

- HUMENNÉ: Міський спортивний зал, Chemlonská 1
- MICHALOVCE: Міський спортивний зал, Športová 31
- BRATISLAVA: Відділення міграційної поліції, Regrútska 4

А також:

- на прикордонних переходах Вишне- Немецьке, Убля та Вельке Слеменце
- в Департаменті укриття в Гуменне (якщо у іноземців немає документів)
- в будь-якому відділенні міграційної поліції Словаччини.

Статус **Біженець (azyi)**. Розглядається більш тривалий час (до 6 місяців), на період розгляду не можна залишати країну і розміщення відбувається у відділенні міграційної поліції в Гуменному.

Тимчасове житло безкоштовно або з мінімальною оплатою
В Центрах надання допомоги можуть допомогти з розміщенням в державних установах.

Адреси центрів:

- Chemlonská 7, Humenné (Хемлонська 7, Гуменне)
 - Športová 31, Michalovce (Шпортова 31, Міхаловце)
- До них їздять автобуси із пунктів перетину кордонів.

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В СЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Адреса: Radvanska, 35,811 01, Bratislava, Slovenska republika

Телефон: (00 4212) 59202810,

Гаряча лінія (в екстрених випадках): (00 4212) 5920 2813

Веб-сайт: slovakia.mfa.gov.ua

Більше інформації на сайті: <https://help.unhcr.org/slovakia/uk/>

УГОРЩИНА

Перетин кордону: Угорщина також приймає українців без біометричного паспорта, важливо, щоб був будь-який інший документ, що засвідчує особу. Для перевезення тварин документів не треба.

Допомога: Якщо родичів чи знайомих в Угорщині нема, зупинитися можна у спеціальних центрах для біженців. Шість з них працюють уздовж кордону з Україною. Один облаштували і на залізничній станції Загось біля Чопа. Під час перетину кордону українці можуть отримати вичерпну інформацію про перебування в країні.

З питань оформлення статусу особи, яка потребує тимчасового захисту або статусу біженця, потрібно звертатися до міграційної служби Угорщини.

В пунктах пропуску українсько-угорського кордону та на вокзалах волонтери допомагають з розміщенням, харчуванням та іншою допомогою, у тому числі і юридичними консультаціями для українців.

Також в Угорщині працює цілодобова телефонна гаряча лінія [1818](tel:1818), де у тому числі українською мовою можна отримати консультацію з приводу тимчасового притулку в Угорщині.

Проїзд на угорській залізниці і у громадському транспорті Будапешта для українців є безкоштовним.

Статус діятиме до 1 червня, але може бути подовженим урядом Угорщини. Усі українські громадяни та люди, які були громадянами України та людьми, які проживали в Україні як визнані біженці, можуть подати заяву на отримання цього статусу до офісів Управління з надання притулку (NDGAP) по всій країні або в будь-якому відділенні обслуговування клієнтів Національного Генерального Управління у Справах Іноземці.

Статус тимчасового захисту надає право на проживання доти, доки триває війна.

Ті, хто отримав тимчасовий захист, можуть влаштуватися на певні робочі місця без додаткового дозволу. В теперішній ситуації прохачі тимчасового захисту можуть отримати дозвіл на роботу в спрощеному режимі і на інші робочі місця. Якщо прохачі тимчасового захисту не мають житла, держава забезпечить їх їм. Просителям тимчасового захисту забезпечують харчування, а дітям – навчання.

Якщо ви маєте статус біженця або додатковий захист, ви маєте такі ж права, як і угорці щодо працевлаштування (за винятком роботи в державному секторі та робіт, які вимагають угорського громадянства). Важливо, що вам не потрібен окремий дозвіл на роботу.

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В УГОРЩИНІ

Адреса: Угорщина, 1125, м. Будапешт, вул. Іштенгеді, 84/Б.

Телефон: + 36 1 422 41 20,
+36 1 422 41 22 (консульські питання),
+ 36 1 422 41 18

(ВИКЛЮЧНО в разі загрози життю чи загибелі громадян України)

Факс: + 36 1 220 98 73

Веб-сайт: <http://hungary.mfa.gov.ua>

Більше інформації на сайті: <https://help.unhcr.org/hungary/uk/>

РУМУНІЯ

Перетин кордону: Українці можуть в'їхати до Румунії без закордонного паспорта, головне під час перетину кордону заявити про бажання отримати притулок. Для перетину кордону з дітьми не потрібен дозвіл від батьків, лише свідоцтво про народження.

Тварин також пропускають без документів.

Допомога: У країні відкрили шість центрів, де можуть безпечно розміститися біженці. Вони розташовані в Тімішоарі, Марамуреші, Сучаві, Джурджу, Тульчі та Бухаресті.

Громадяни України можуть клопотати про надання статусу біженця в Румунії, звернувшись до міграційної служби, центрів допомоги біженцям чи до місцевої поліції.

Українці в Румунії можуть отримати безкоштовну медичну допомогу, тимчасове житло з харчуванням.

Чи можу я працювати у Румунії?

Ви можете зробити це на тих же умовах, що і громадяни Румунії, тобто вам не треба дозвіл на працевлаштування.

Ви отримаєте право працювати в Румунії через 3 місяці після того, як подали заяву про надання притулку. Ви можете зробити це на тих же умовах, що і громадяни Румунії, тобто вам не потрібен дозвіл на роботу. Якщо ви легально проживали й працювали в Румунії на момент подачі заяви про надання притулку, ви можете продовжувати працювати.

В обох ситуаціях вам слід звернутися до Генеральної інспекції з імміграції з проханням видати вам документ, що підтверджує, що ви маєте право працювати в Румунії.

Медична допомога: Ви маєте право на безплатну базову медичну допомогу та лікування, невідкладну медичну допомогу в лікарні та безплатне лікування гострих / хронічних захворювань, які піддають ваше життя безпосередньому ризику.

Якщо у вас є особливі медичні потреби, ви маєте право на отримання належної медичної допомоги в залежності від вашого стану.

Після подачі заяви про надання притулку ви будете зобов'язані пройти медичне обстеження, щоб визначити стан вашого здоров'я. Інформація, що стосується вашої медичної ситуації, залишатиметься конфіденційною. Важливо, щоб ви повідомили лікаря, якщо у вас є які-небудь проблеми зі здоров'ям або якщо ви приймаєте будь-які ліки, щоб отримати допомогу якомога швидше.

Офіс УВКБ ООН в Румунії (UNHCR Romania)

Телефон: +40 21 201 7873 (понеділок-п'ятниця: 9:00-17: 30)
Гаряча лінія: +40 723 653 651 (доступно 24/7)

ПОСОЛЬСТВО УКРАЇНИ В РУМУНІЇ

Адреса: 011 862, Румунія, м. Бухарест, бульвар Авіаторілор, № 24, Сектор 1

Телефон: (00 4021) 230 36 60,
у разі загрози життю чи загибелі громадян України прохання телефонувати на Гарячу лінію Посольства за цим же номером телефону.

Факс: (00 4021) 230 36 61

Ел. пошта: emb_ro@mfa.gov.ua

Веб-сайт: romania.mfa.gov.ua

Більше інформації на сайті: <https://help.unhcr.org/romania/uk/>

Розроблено виконавчим партнером УВКБ ООН Міжнародним фондом охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат» (NEEKA)